

**УЧЕБНО – ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
ЗА ПРИЕМАНЕ НА УЧЕНИЦИ СЛЕД ЗАВЪРШЕН VII КЛАС
ЗА УЧЕБНАТА 2010/2011 ГОДИНА**

I. Вид и времетраене на изпита

Приемният изпит е писмен.

Равнището на компетентностите на седмокласниците се проверява чрез тест в два модула с време за работа:

- по модула за национално външно оценяване – 60 минути;
- по допълнителния модул – 90 минути.

II. Формат на теста

Модулът за национално външно оценяване съдържа 25 задачи по български език и по литература. Задачите са два вида: със структуриран отговор с четири възможности за отговор, от които само един е правилен, и с кратък свободен отговор.

Максимален брой точки – 65.

Допълнителният модул е създаване на преразказ върху неизучаван художествен текст, като се изпълнява определена дидактическа задача.

Максимален брой точки – 35.

Общ брой точки от двата модула – 100.

Оценката от приемния изпит се формира въз основа на резултатите от двата модула, взети заедно.

III. Учебно съдържание

Задачите по български език и по литература в модула за национално външно оценяване се определят от задължителното учебно съдържание, включено в учебните програми за VII клас, като се прилагат знанията и уменията, придобити в обучението до VII клас включително.

Български език

- Текст и признаци на текста;

- Художествен текст. Художествени средства (фонетични, лексикални и синтактични);
- Текстът в сферата на масовата комуникация. Публицистичен текст;
- Думата като лексикално средство в текста;
- Дума и контекст (подтекст);
- Лексикална и граматическа съчетаемост на думите;
- Неметафорична и метафорична употреба на думите;
- Неутрална и експресивна лексика;
- Употреба на фразеологични словосъчетания;
- Съчинително и подчинително свързване в простите и в сложните изречения;
- Сложно съставно изречение. Пунктуация;
- Сложно смесено изречение. Пунктуация;
- Пряко и непряко предаване на чужда реч. Цитиране;
- Части на речта. Глагол;
- Вид на глагола;
- Наклонение на глагола. Употреба на наклоненията в зависимост от речевата ситуация;
- Съвместна употреба на глаголните времена;
- Езикова система. Езикови средства.

Литература

- Христо Ботев - „На прощаване“
- Иван Вазов - „Немили-недраги“,
„Една българка“,
„Опълченците на Шипка“,
„Българският език“
- Алеко Константинов – Из „До Чикаго и назад“ („Ниагара!...)
Из „Бай Ганьо“ („На гости у Иречека“)
- Пенчо Славейков – „Неразделни“
- Пейо Яворов – „Заточеници“
- Елин Пелин - „По жътва“
- Йордан Йовков - „По жицата“

IV. Оценявани компетентности (знания и умения)

- Знае и умее да прилага граматичната норма на съвременния български книжовен език;
- Знае и умее да прилага правописната норма на книжовния български език;
- Знае и умее да прилага пунктуационната норма на съвременния български книжовен език;
- Знае и умее да прилага лексикалната норма на съвременния български книжовен език;

- Умее да възприема смисли и да извлича информация от текстове, функциониращи в комуникативната практика;
- Умее да подбира и да съчетава езикови средства с оглед на комуникативната ситуация;
- Умее да създава текст съобразно жанровите особености на преразказа;
- Умее да изпълнява конкретна дидактическа задача върху зададен текст;
- Умее езиково да оформя текст съобразно нормите на съвременния български книжовен език;
- Умее графично да оформя текст;
- Познава литературните творби от учебната програма за задължителна подготовка в VII клас в т. ч. съдържанието, историческия контекст на създаването им, авторството и жанровите им характеристики;
- Разбира и умее да тълкува конкретна литературна творба;
- Знае и използва непротиворечиво термините, заложи в учебните програми по български език и по литература в VII клас;
- Познава текстовите структури, структурните елементи и фигурите на езика и осмисля тяхната художествена функция в текста.